

GAZETA LWOWSKA.

We Srode

N^{ro}. 122.

26. Października 1825.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujące
U w i a d o m i e n i a.

Dnia 30. Maja r. b. na iarmarku Złoczowskim rozdano nagrody przeznaczone ze skarbu ku dzwignieniu chowu bydła i koni, a to następującym osobom: 1) Józefowi Buczyńskiemu Ekonomowi Stojanowskiemu i poddanym Michałowi Hainburger z Mirowa i Filipowi Jars z Józefowa, po 20 dukatów w złocie za okazane naysiękniejsze po stadnikach Skarbowych żrzebce; 2) Poddanym: Piotrowi Knecht z Mirowa i Iwanowi Jantonow z Bolechowa po 6 dukatów w złocie za naysiękniejsze po stadnikach Skarbowych klaczki. 3) Poddanym Fedorowi Gorczykowskiemu i Michałowi Gorczykowskiemu z Folwarków, Stefanowi Seńczukowi z Woroniak, Mylicie Paprockiemu ze Skniłowa i Woyciechowi Trent z Podwójcia po 8 ZR. M. K. za naysiękniejsze krowy własnego chowu.

W Kałużu d. 6. Czerwca r. b. rozdawano nagrody ze Skarbu na ulepszenie chowu koni i bydła wyznaczone, osobom następującym: 1) za wychów naysiękniejszych żrzebców po stadnikach Skarbowych, poddanym: Filipowi Kram z Nowego Kałuża, Iwasiowi Sawczak z Payła i Prokopowi Wasiczak z Uhrynowa, po 20 Cz. Złt. w złocie. 2) Za wychów naysiękniejszych klaczek, po stadnikach skarbowych, poddanym: Iwanowi Petry z Dobrowlan, Jakubowi Graczyńskiemu z Kałuża, Hryncowi Niżnik ze Zbory, Janowi Kryczowskiemu z Kryłosa, Filipowi Gaib i Filipowi Zorn z Ugartsthalu, po 6 dukatów w złocie. 3) Za wychów naysiękniejszych byków, poddanym: Gabrielowi Zorn z Landstreu, Nastyi Litwinowey z Kałuża i Jacowi Mielnikowi z Kopanki po 12 ZR. M. K. 4) za wychów naysiękniejszych jałówek, poddanym: Annie Smaltzkiej, Sobestyanowi Andrzyowskiemu, Janowi Brnsak, Wicentemu Konratowiczowi, Michałowi Woźniakowi z Kałuża, i Jurkowi Firtarszowi z Grabowki po 8 ZR. M. K.

Dnia 24. Czerwca r. b. na iarmarku Mościskim rozdano nagrody przeznaczone ze Skarbu na ulepszenie chowu bydła i koni osobom następującym: 1) Frydrykowi Fetner i Mikołajowi

Backer poddanym z Hartfeldu i Janowi Białeckiemu Ekonomowi z Grochowiec; za okazane naysiękniejsze żrzebce po stadnikach Skarbowych, po 20 dukatów w złocie. 2) Janowi Mosner, Wilhelmowi Rollauer, Chrystyjanowi Petri i Jerzemu Müller poddanym z Hartfeldu, dałey Pawłowi Holderbaum z Kutttenberga i Woyciechowi Dembickiemu Ekonomowi z Rokietnicy za takie klaczki po 6 dukatów w złocie. 3) Za okazanych naysiękniejszych byków własnego chowu, poddanym: Janowi Wolf z Rehbergu, Ignacemu Feda z Malnowa i Wasylemu Łuczyn z Sokoli, po 12 ZR. M. K. 4) Za naysiękniejsze krowy własnego chowu, poddanym: Jakubowi Ehresmann z Rehberga, Bartłomiejowi Mazur ze Strzeleżysk, Wawrzencowi Rawickiemu i Ignacemu Kurtysz z Mościsk, Hrynkowi Boyko i Jakubowi Sokół z Podgacia.

Przy rozdawaniu premii ze Skarbu Rządowego w celu polepszenia chowu bydła przeznaczonych, d. 8. Sierpnia r. b. w Korolówce przedsięwzięt, otrzymały takowe następujące osoby: 1) Za przychów naysiękniejszych byków nagrody po 12 ZR. M. K. posiadacze gruntu Leon Komarnicki z Zalesia, Michał Krzyszczyk z Strzałkowie i Jużko Chałupiak z Muszkałowki. 2) Za przychów naysiękniejszych krow nagrody po 8 ZR. M. K. poddani: Iwan Szymczyszyn z Kudryniec, Iwan Tymkowy z Monastyra, Iwan Bednarczuk z Iwania, Jan Kapeczyński z Szuparki, Antoni Szczerban z Skowiatyna i Jerzy Lubiński z Korolówki.

— Z Wiednia d. 17. Października. —

Sztafeta z Monachium, przywiezła tu nader smutną wiadomość, że Król Jmć Bawarski w nocy z d. 12. na 13. umarł w pałacu letnim w Nymfenburgu, rażony apoplexyją. — Gazeta Monachijska z d. 14. zawiera następujące szczegóły o tym niemiłym smutnym, iak niespodzianym zdarzeniu:

Monachium d. 13. Października.

Król Maxymilian Józef, iuż nie żyje!

Jego K. Mość, 26ty rok zawodu panowania swiego, odznaczonego wysołą mądrością i niepoliczonymi dobrodzieystwy, zakończył nocy upłynionej w Nymfenburgu, gdzie rażony nagle apoplexyją

xyją podług wszelkiego podobieństwa nayspokojnię usnął na wieki. Ten smutny wypadek pograżający N. Królewską rodzinę i całe Królestwo w naygłębszą żałobę, dziś przed południem na publicznych mieyscach i ulicach stolicy, zapowiedział Herold.

Kiedyśmy ieszcze dnia wczorajszego uroczystość imienin N. Króla Maxymiliana z nayżywszą radością obchodzili, nieprzeczuwała żadna żywa dusza, iż nazajutrz zrana, To, co dopiero było przedmiotem naszego wspólnego wesela, przez nagłą śmierć nam wydarte zostanie. Jeszcze wczorajszego wieczora Król Jmśc z N. Królową i całą Królewską rodziną obecny był świetny ucztę, którą Hrabia Woronzow, C. Ross. Poseł przy Dworze naszym, na cześć owego dnia w swoim pałacu dawał, i ieszcze przed 10tą godziną powrócił Król do Nymfenburga, dokąd poiechały za nim cokolwiek późnię: N. Pani, Xiężniczki i dostoini Goście. Król zwyczajny był rano bardzo wcześnię, dzwonić; lecz już godzina 6ta wybiła, a ieszcze tego znaku ocknienia się Monarchy nie usłyszano. Srogą niespokojnością dręczenia, pełniący służbę pokojow, wpadli do gabinetu, i zastali Króla mającego rękę pod głowę, iakby spokojnie i mocno śpiącego. Lecz z liców Jego zniknęła cera życia, serce Jego już nie biło. — Król był nie żywy! — Przestrach, który na widok trupa, obecnych ogarnął, rozszedł się wnet po całym zamku, a z tamtąd rozszerzył się po całym mieście. Zaledwie w dzień pamiętki zmarłych Członków Królewskiego Wojskowego Orderu Maxymiliana Józefa, pierwsze co kwadrans odzywające się salwy słyszeć się dały, gdy owa okropna nadeszła wiadomość, że Król na apoplexyją umarł. I tak dostoiny Wielki Mistrz powyżęzrzczonego, przez niego utworzonego orderu, musiał błogie Rządu swoje właśnie przed nadejściem tego dnia zakończyć, który, w czutym uznaniu zasług zmarłych bohaterów, onych pamiętce przeznaczył. Wiadomość ta cały kraj niewystowionym żalem napelniająca, ieszcze przed południem przez Herolda po wszystkich ulicach Stolicy obwołaną została. Niepodobna, chcieć opisać żal ludu nieograniczenie kochającego swojego niezapomnianego Maxymiliana, a co ten żal pomnaża, iest myśl nad smutnym położeniem N. Królowy Jmci i całej Królewskiej rodziny, w którą ten nadspodziewany przypadek, szlachetne i głęboko czujące serca ich wprawił. W chwylach pierwszego smutku, gdzie wszelka mowa ustaie, gdzie dopiero namyslać się potrzeba, aby rzeczywistość tęj straty poymować tylko można, naturalne uczucie naszego niezłomnego przywiązania do Tronu naszych Monarchów

powołanie nas pragnąć, aby iak nayprędzęj pierworodny Zmarłego stanął pośród nas i tży swoje z naszymi połączył; byśmy w Jego słowach naszą pociechę znaleźli, i z tym zaufaniem, którym napawa nas Jego mądrość, sprawiedliwość i szczerę do wszystkich Bawarczyków przywiązanie, powiedzieź Mu mogli, iż chociaź serca nasze nieprzestaną nigdy straty Maxymiliana płakać, niemniejszy przecie dla tego, będzie miłość do Ludwika, którego uszczęśliwiającemu berlu iako wierne i szczęśliwe dzieci oddani będziemy.

Dziś z południa o godzinie zgięj tuteysze Gwardyie Królewskie i inne woyska załogi, wykonały przysięgę hołdu N. Królowi Ludwikowi.

— Z tamtąd d. 14. Października. —

Dziś z naywyższego rozkazu przywdział Dwór żałobę po zmarłym Królu Jmci Bawarskim Maxymilianie Józefie, która noszona będzie przez 7 tygodni z odmianą, mianowicie: przez pierwszych 5 tygodni od 18. Października do 22. Listopada będzie żałoba gruba, a przez dwa tygodnie ostatnie, to iest od 23. Listopada do 6. Grudnia żałoba lekka. Nakazana z tego smutnego wypadku Wigilia odprawiona będzie równie dziś w wieczór o godzinie 5tęj, a Ekekwie nastąpią iutro przed południem w kościele parafialnym C. K. zamku.

— Z Neuhausel w Węgrach d. 25. Września. — C. K. pułk Ułanów Arcyxięcia Karola w d. 22., 23. i 24. t. m. miał zaszczyt cieszyć się obecnością Jego Cesarzowiczowskiej Mci Arcyxięcia Karola, Właściciela tego pułku. Arcyxiąże przybył tu w towarzystwie Naywyższego Marszałka i drugiego Właściciela pułku, Marszałka polnego Hrabiego Grünne w d. 22. wieczorem o godzinie 5; pomimo nie bardzo sprzyiającej pogody, znajdował się w mundurze swojego pułku przy konnych i pieszych obrotach i ćwiczeniach tegoż pułku, i raczył okazać swoje zadowolenie z właściwą wielkiemu Wodzowi łaskawością. Arcyxiąże nie tylko zaprosił na wieczrę w d. 22. i 23. t. m. Jenerał - Majora Brygadiera Barona Spiegel, tudzież wszystkich Sztabowych iako też Oficerów od straży i ordynansów, ale nadto w d. 23. t. m. wyświadczył zaszczyt całemu Korpusowi Oficerów i Członkom Sztabu, że ich zaprosił na obiad. Za zdrowie N. Pana naszego nayłaskawszego Cesarza, N. Pani Cesarzowey i Królowey, Jego Cesarzowiczowskiej Mci Arcyxięcia Karola, Jego dostoiny Matżonki zagrzmiąło iednogłosne *Vivat!* Arcyxiąże był tak łaskaw spełnić toast za zdrowie pułku, który się z tego pyszni, że nosi imię tak znakomitego bohatera. — Wczoray przed południem około godziny 9. powrócił Arcyxiąże do Presz-

bnrga. Okazawszy swoje upodobanie pułkowi przez łaskawy darunek dwudniowego żołdu i przez inne znakomite dary, a przez tę szczególną łaskę i przystępność dzień ten szczęśliwy uczynił niezapomnianym.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpania.

Król z rodziną Królewską zajął dnia 23. Września pałac Eskurial; dnia 18. dawał jeszcze posłuchanie w St. Ildefonso nowemu dowódcy brygady Szwajcarskiej, Hrabiemu D'Arbaut de Juncques i dla niego to rozkazał, aby wszystkie wodokoki i wodospady tego letniego pałacu, nayszniejsze w Europie, na drugi dzień puszczone były. Gdy Jenerał znowu dnia 19. przyszedł, puprowadził go Król z Królową i Infantami do ogrodu dla widzenia tych sztuk wodnych; objaśniał mu rozmaite grupy i starał się go zawsze prowadzić na miejscach, z których mógł najlepiej sądzić o nich, i jakie wrażenie na umyśle sprawują. Wróciwszy do zamku pokazywał mu jeszcze Król bardzo dokładnie malowidła i rzeźbiarskie roboty, które się w tym zamku znajdują.

Listy z Katalonii potwierdzają wiadomość o śmierci Arcybiskupa Tarragońskiego i donoszą, że Don Wiktor Saez, Biskup Tortozy, niebezpiecznie chory. Pratat powyższyrzeczony, iak wiadomo, był Członkiem Rejencyi Urgelskiej, a drugi Członkiem Rejencyi Królestwa ustanowioną przez Xięcia naczelnego Wódza przed uwolnieniem Króla w Madrycie.

Podług doniesień z Madrytu, Junta naradczą zaprowadzona została d. 25. Września. Chociaż nie wszyscy jeszcze Członkowie obecni, a przeto Junta nie może się podzielić na Wydziały, niemniéj przeto Członkowie znajdujący się w Stolicy będą się zgromadzać i przygotowawczemi trudnić robotami.

P. Bassecour, Szambellau Infanta Don Francisco de Paula, zastąpił Pana Ugarte w Poselstwie Turyńskim.

Wielka Brytania i Irlandya.

Po kilku wkrótce po sobie następujących naradach Gabinetowych Ministeryalnych, odjechał znowu P. Kanning do Seaford (Hrabstwa Sussex), a Kanclerz Izby Skarbowej do Hrabstwa York.

Gazeta nadworna umieściła rozkaz Gabinetowy, odraczający Parlament do d. 5. Parlament.

Fregata Brazylijska, Piranga, stała ciągle w porcie Spithead gotowa pod żagle; oczekuje ona rozkazów Lorda Cochrane, o którego postanowieniu nie jeszcze nie wiadomo.

Podług wiadomości udzielonéj przez fregatę Angielską Fayeton, która w 18 dniach z zatoki

Chesapeag do Portsmouthu przybyła, Admirał Jurien, gdy d. 4. Września zatokę Hampton opuścił, odesłał do Martyniki 3 fregaty: Wenus, Ninfę i Themidę, z resztą zaś skierował ku Brestowi. Wszystkie okręty jego znajdowały się w dobrym stanie. Admirał Jurien miał na swoim okręcie Admiralskim pierwszą ratę na odpłat wynagrodzenia Haytyckiego.

Gazeta Londyńska nadworna po umieszczonej odezwie Królewskiej względem wywozu broni i amunicji, umieściła rozkaz Rady zakazujący na 6 miesięcy wywozu dział, moździerzy, granatów, kul, luntów i t. d., zgola wszystkiego, co do służbie artylerijnéj należy.

Wyspy Jońskie.

Wiadomości z Korfu z d. 5. Września udzieliły Odezwe Lorda naczelnego Kommissarza Wysp Jońskich, mocą której ze względu na obecną położenie Rządu Jońskiego z powodu trwającej wojny w Morei i pogranicznych częściach Grecyi, czyni użytek z mocy sobie udzielonéj i dotychczasowego Prezydenta Senatu połączonych Wysp Jońskich, Weia, znowu za 5 lat w tym urzędzie potwierdza.

Gazeta z Korfu ogłasza pod d. 27. Września Akt Rządowy, mocą którego port w Korfu wolnym portem obwołany został.

Francyja.

Na przełożenie Ministra Marynarki mianował Król osobną Kommissyją nadzorczą względem poborów i wydatków instytutu inwalidów Marynarki. Członki téj Kommissyi sprawują swój urząd bezpłatnie.

Gwiazda odwołuje wiadomość o przybyciu Waltera Scott do Paryża.

Podług téjże Gazety Deputowani Haytyccy zaraz po przybyciu swoim do Paryża przedstawieni byli Hrabiemu Villele, a potem wszystkiu innym Ministrom.

Hrabia Lacedede, który nie mając nigdy krowinki szczepionéj, zachorował na ospę w 70 roku życia swojego, umarł na tę chorobę d. 6. Października.

Jenerał Lafayette, zawiął d. 4. Października do Havre na fregacie Brandyvine a d. 5. wysiadł na ląd.

Włochy.

Jego Świątobliwość Leon XII. własnoręcznym listem Swoim z d. 18. Września pisanym do Kardynała Sekretarza Stanu, della Somaglia, Prezydenta Kommissyi szczegółowéj do odbudowania kościoła Śgo Pawła, wydał nayglówniejsze rozporządzenia do wykonania tego dzieła. Jego Świątobliwość przez hojne składki, które z za-

granicy już wpłynęły, i które przyobiecane zostały, jest w stanie zakres tego dzieła rozszerzyć, który musiałby koniecznie być ograniczonym, gdyby wykonanie onego własnym środkiem zostawione było; spodziewa się przeto tę Świątynią Apostoła ludów za pomocą Nieba w niewielu latach w ięty dawnéj okazałości ku uświetnieniu naszéj świętęj Religii i ozdobie Stolicy Chrześcijaństwa Katolickiego, znnowu wznieść z ięty popiołów. Oyciec S. udziela Kardynałowi Prezydentowi zupełną moc, aby się z Jenerałnym Podskarbem w tęj mierze stósownie umowił względem summy na tę budowę przeznaczyć się mającéj, która iednakże przy terażniejszych mnogich wydatkach rocznie 50,000 skudów przenosić nie może. Reszta dotyczyć się rozporządzeń względem summiennepo użycia wpływających składek, do czego także przeznaczona Kommissyia z Kardynałów i Prałatów różnych Narodów.

Niemcy.

Rozporządzenie W. Xięcia Badeńskiego z d. 22. Września udziela Baronowi Cotta w Sztutgardzie, Północno-Amerykańskiemu Konsulowi Church i kupcowi oraz spedytorowi Kisling w Rasztadzie zażądane pozwolenie do utworzenia Towarzystwa przy akcyie, dla pomnożenia żeglugi parowéj na Renie. Towarzystwo to upoważnione będzie żeglować po Renie od Kantonu Basel aż do północnéj granicy W. Xięstwa statkami parowemi w celu niezakazanym i na takowych przeprowiać ludzi, towary i płody krajowe z iednych portów do drugich W. Xięstwa. Względem żeglugi z wodą i pod wodę, po za granicę W. Xięstwa i względem przepuszczenia statków parowych towarzystwa Badeńskiego do portów zagranicznych, tam, gdzie tego będzie potrzeba, wstawi się Rząd Badenski, aby żegluga i zwiedzanie portów z zachowaniem wzajemności ze strony W. Xięstwa dozwolone były.

Prussy.

Król Jmć wydał następującą Odezwę do Deputowanych Izby handlowéj w Kolonii, którzy prosili o pozwolenie, aby okręt parowy, na którym Król żeglugę na Renie odprawiał, iego imieniem ochrzczonej został: »Dziękuję W Panom za wynurzone uczucia w piśmie z d. 14. t. m. i uznaję z upodobaniem usiłowania Pruskiego Towarzystwa żeglugi parowéj na Renie dla ożywienia handlu i żeglugi na tężże rzeczce. Życząc najlepszéj pomysłności w tym przedsięwzięciu, zezwalam chętnie okrętowi, na którym pływałem, nadać imię Moie, i przenieść go na okręt przez Towarzystwo zbudować się mający.« — W Bru-

xelli dnia 21go Września 1825. »FRYDERYK WILHELM.«

Szwecyia i Norwegiia.

Gazeta Stanu Sztokolmska umieściła następujący artykuł urzędowy: »Uchwaliwszy Król Jmć ze Stanami Państwa, że majątek przeszłéj familii Królewskiéj w kraju pozostały, tężże rodzinie wydany być ma, gdy punkta do uskutecznienia tego między wybranemi Kommissarzami a Pełnomocnikami tężże rodziny pod d. 19. Stycznia r. z. zawarte i ustanowione zostały, Summa ugodzona d. 10. Sierpnia r. z. uaraz wypłaconą została, a pełnomocnik familii złożył akta upoważniające, kwity i inne papiery, które do dochodzenia rzeczy potrzebne były. Majątek prywatny składał się ogółem z 681,419 talarów w kartach bankowych. Po wrachowaniu prowizyji od tego kapitału i innych należności okazuje się summa ogólna 721,413 talarów, które podług kursu po 16 szylingów, iaki był prawie podówczas równa się kapitałowi 577,135 talarów na banko Hamburskie, które tym koncem wypłacone obok wydatków przy tęj sposobności przez Króla i stany uchwalonego, dla Rządu Duńskiego w ilości 40,000 talarów, czyli razem 617,135 talarów prócz kosztów podług kursu 28 szylingów na Banko Hamburskie, potrzebował summy 1,645,604 talarów Banco Szwedzkiego, które w znacznej części z wykazanych środków funduszu wojennego osiągnięte zostały; niedochód 732,557 talarów bank zaliczył, za co summa roczna na utrzymanie dawnéj familii Królewskiéj w. ilości 66,666 talarów z Kantonu Państwa od dnia 10. Sierpnia 1824, gdy już więcéj familii Królewskiéj ta płata ustała, aż do wrócenia całej antycypacyi wypłacona będzie.«

Rząd postanowił mianować Szwedzko-Norwegskiego Konsula dla St. Domingo.

Rossyia.

Słychać, że wkrótce zaprowadzonym będzie w całym kraju powszechny przepis, iakie suknie nosić mają niższe stany świeckie, a szczególniej pomniejsi kupcy, rzemieślnicy i sługi. Przepis takowy, może tylko dobroczynny mieć wpływ tak na owe stany, iak na powszechność, albowiem namiętny szaf tychże klas, że z zapomnieniem na swój stosunek względem społeczeństwa i na swe siły zarobkowe, co do zbytku i przepychu w sukniach z wyższemi, możniejszemi Stanami równać się chcą, wzmaga się i u nas coraz więcéj, niszczy majątek tysiącznych, a przez to powszechną nędzę i dotkliwą stratę pomnaża.«